UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Ambrosius Calepi/||nus Bergomates: professor de||uotus ordinis Eremitarum sancti Au/||gustini: Dictionum latinarum e greco || pariter diriuantiu[m]: earu[n]de[m]q[ue] interpre/||tationu[m] collector ...

Calepino, Ambrogio

[Wien], 1512

VD16 VD16 C 227

Z Ante A

urn:nbn:de:hbz:466:1-97871

Visual Library

Picturum ornatu edes ſuas q̃ xyſtis et nemoribus ex coluit. Victr. Latini xyſta ambulationes appellant: quas greci paradromidas dicunt. Cicero in Bruto. Cũ ambularẽ in xyſto/ ⁊ eſſem ocioſus domi. Qñ vo xyſt⁹ adiectiuũ eſt: ſignificat ornatũ/terſũ/politũ.

Xyſtis: vrbs Carie: a qua Xyſtiani dicti ſunt populi: vt ſcribit Plinius.

Z Littera muta eſt pro q̃ primitus nõnunq̃ ſimplex ſ. vt Sacynthus pro ζακυνθοσ: ſethus pro çethus. Quãdoq̃ duplicatum ſcribebamus: vt patriſſo ꝑ πατριζω: pytiſſo pro πυτυζω. Aliquãdo ꝑ illa d ponebam⁹: vt Medentius pro Meçentius: çeta etiã ſiue retecula dimi. apud Pliniũ in epi. erat locus capax vnius lecti cũ ſellis duab⁹: qui velis obductis et reductis modo adijcitur cubiculo/modo auferẽ. Nomen qm̃ tribus e partibus feneſtras et ꝓſpectus habeat: atq̃ ſolẽ multipliciter accipiat: quaſi απα του ζεειν: quod eſt feruere. Quãdo ⁊ heliocamin⁹ in ipſa çeta ponit: hoc eſt vaporariũ quoddam ſolare: nõ ad ignis vſum/ſed ad ſolis velut id quod vulgo luminare dicit: et in paduana gallia Lucerio: vel απρ του ζηρ: φ i ea ꝯmodiſſime viuat: vt quã delicias ⁊ amores ſuos vocet Cecilius/ſicut a cõuerſatione victuq̃ dieta. De heliocamino Vlpi. in ſeruitutib⁹ vrbanis. Si arbor inquit heliocamino vł ſolario ſolẽ adimat: dicendũ erit q᷑ vmbrã facit in loco cui ſol fuit neceſſari⁹ cõtra ſeruitutẽ impoſitã fieri. De çeta Lãpridi⁹. Indicos odores heliogabalus ad vaporãdas çetas ſine carbonibus iubebat incendi. De çetecula Pli. Mox çetecula refugit quaſi in cubiculũ.

Z Ante A

Zaçynthos: inſula ionij maris parua/cũ vrbe eiuſdem nomis: a çaçyntho Dardani filio in q̃ imꝑauit dicta: cui⁹ incole çaçynthij vocanẽ. De hac Virg. li. iij. Iã medio apparet fluctu nemoroſa çaçynthos.

Zagr⁹: vt inq̃t ſtra. mõs ẽ q̃ media a babylõia diuidiẽ.

Zacãthei: fuerũt çaçynthiorũ coloni in medio pyrenei mõtis ſiti: ⁊ iuxta fluuiũ hybernũ habitãtes.

Zacharias: nomẽ ꝓphete ꝓꝓrium.

Zamolſis: teſte Herodoto lib. iiij. Hiſto. fuit Pythagore ſeruus: cui Gete (putantes illum Saturnũ eſſe) ſacrificia impendebant.

Zancule: Peleponẽſi oppidũ fuit in regione Meſſenia: in q̃ ipſa Meſſene. Fuit ⁊ çancle oppidũ Sicilie a Meſſenijs cõdita in pelori ſinu: vbi ab oriẽte maxime flectiẽ: quã a ſuo noie dixerũt Meſſanã. Hinc çãclei meſſeniorꝫ apud Pli. Et çãctea charibdis. Vel a fonte dictã vrbẽ putãt: vł ab occultata ibi a ſaturno falce: quã lingua ſicula çãclon vocãt: vel a gigãte çancle/vel a loci curuitate. Curua eñ çanclia vocãt.

Zancleum: ſaxum in freto ſiculo dictũ: a çancle propinquo Sicilie oppido.

Z Ante E

Zea: gen⁹ frumẽti ſimile farri: q̃ vulgo ſpelta dicię. Ex hac fit Alica. Ex çeatico hordeaceo ve cibario q̃ ſunt principũ Equiſones: equos alere cõſueuerunt.

Zedoron: diciẽ terra çean donans.

Zeloſas. et çelor deponens: ſignificat emulor. Aug⁹ li. j. Cõfeſſ. Vidi ego ⁊ expertus ſum çelantem paruulum: necdũ loquebaẽ: et intuebaẽ pallidus amaro cõſpectu collactaneũ ſuũ. Poniẽ interdum çelari ꝑ iraſci: ſcḋm illud qḋ ꝑ ꝓphetã diciẽ. Indignatione magna çelatus ſum ſion. Et çelare eſt imitari: vt illud: Neq̃ çelaueris facientes iniquitatem.

Zelus: modo inuidiam/modo amorem/modo emulationem ſignificat.

Zelotes penul. ꝓd. idem eſt quod emulor. Unde Simon apoſtolus dict⁹ eſt çelotes/quãdoq̃ diciẽ amator. Et ſic dñs noſter appellaẽ: quoniã ita nos amat/ vt nolit fornicari poſt deos alienos.

Zelotypus pe. cor. çelator ſeu emulator forme. Nã ζηλοσ emulatio eſt: τυποσ forma. Qui igiẽ ita amat vt ſollicit⁹ ſit ne q̃s amore ſuo ꝑfruaẽ/çelotyp⁹ ẽ. Iuue. Ponere çelotypo iuuenis ꝑlat⁹ biarbe. Zelotypia: egritudo animi ex eo ꝓueniẽs φ timeat ne adſit alteri: φ cũ nemine velis habere cõmune.

Zeno fuit philoſophus cithicus ex Cypro grecie ciuitate/Stoicorũ ſecte conditor: tanto in honore apud Athenieſes habitus: vt apud eũ claues vrbis deponerent: ornarentq̃ ipm aurea corona ⁊ imagine erea. Hic adoleſcẽti cuidã inepta multa loquẽti ait. Ideo duas habem⁹ aures: os autẽ vnũ ſcꝫ vt multa audiamus: pauca vo loquamur. Deceſſit nonageſimo etatis ſue anno/ſine morbo. Nã vt ferunt: cuꝫ abiret ex ſchola: lapidẽ offendens digituꝫ perfregit: manu vo terram feriens/illud ait: Ex niobe venio: quid me vocas: cõtinuoq̃ ſe ſtrangulãs iterijt. Fuit ⁊ alius çeno Eleates: quẽ Dialectice inuentorẽ fuiſſe ſcribit Ariſtoti. Hui⁹ celebratiſſima fuit in perferẽdis cruciatibus patiẽtia. Qui cũ adoleſcẽtes nobiliſſimos cupiditate liberãde patrie inflãmaſſet cõtra Nearchũ tyrãnũ: facto indicio cõprehenſus/tradituſq̃ eſt tortoribus torquẽdus. Qui cũ laceraret/vt cõſcios coniurationis nominaret: neminẽ illorꝫ nominauit: ſed amicos intimoſq̃ tyrãni participes cõiurationis eſſe dixit. Deinde cũ quippiã ſe in aurẽ tyrãni/loq̃ velle ſignificaſſet: eã mordic⁹ correptã nõ ante dimiſit q̃ rapta aure populatũ caput reliquiſſet. Sed cũ complices cõiurationis ꝓferre cogereẽ: conciſam dentibus linguã in os tyrãni cõſpuit. Quo facto ciues tyrãnũ lapidauerũt. Fuit ⁊ alius çeno philoſophus epicureus Ciceronis ſynchronos. i. contemporane⁹: de quo idẽ Cice. lib. j. de fi. meminit ⁊ eũ cũ Attico frequenter audiuiſſe epicuri ſententias explicantẽ. Fuere et alij çenones quos nũc pretereo.

Zenobia: fuit mulier que a Ptolemeis originẽ ducẽs grecis ac latinis litteris ornatiſſima: necnõ ⁊ reb⁹ bellicis celeberrima in palmira ſyrie vrbe regnauit. Hec cũ Saporem perſarũ regẽ ſuperaſſet: tandẽ ab Aureliano Auguſto victa Romã in triumphũ ducta fuit. Que in vrbe ſummo in honore conſenuit: a qua çenobia familia nũcupata eſt.

Zephyrus pe. cor. Fauonius ventus occidẽtalis: Flat eñ ab occaſu eq̃noctiali aduerſus eurũ: quaſi ζωφοροσ vitã ferens: vel q᷑ fert que ſunt ad vitã. Eo ſane plante omnes germinãt ⁊ pullulant.

Zephyriũ vo ꝓmontorium eſt.

Zethis fuit fili⁹ Boree ex orithya/ ⁊ frater Calais.

Zethus cum h et u. fuit Iouis ex Antiopa filius/et frater Amphionis.

Zeugma atis. latine cõnexio ſiue adiũctio diciẽ. Figura cũ plures ſenſus vno ꝯnectunẽ vbo/qḋ trib⁹ modis fit. Aut ꝑpoſito verbo ad qḋ reliqua reſpiciant: vt Vicit pudorẽ libido/timorẽ audacia/rationẽ amẽtia. Aut vbo poſtpoſito: vt Neq̃ is es Catilina/ vt te aut pudor a turpitudine/aut met⁹ a ꝑiculo/aut ratio a furore reuocarit. Aut in medio ſenſuũ poſito verbo: vt Troiugena interpres diuum ⁊c. Enei. iij.

Zeuſis: latine iugatio dicitur. Quo nomine appellat⁹ eſt clariſſim⁹ pictor Heracleotes: qui in certamen picture cum Parrhaſio deſcendit. Fertur hic pinxiſſe puerũ vuas ferẽtẽ: ad quas cũ aduolaſſent aues: iratus eſt mira ingenuitate operi ſuo/ ⁊ dixit. Uuas melius pinxi q̃ puerꝫ. Nã ſi hunc conſummaſſem/aues